

<http://www.luju.ro/bomba-de-la-ccr-sasul-in-genunchi-iohannis-nu-poate-refuza-numirea-premierului-propus-de-majoritatea-psd-pro-romania-ccr-presedintele-neputand-avea-rol-de-decident-ar-e-doar-competenta-de-a-desemna-drept-candidat-pe-reprezentantul-propus-de-aliana-politic>

BOMBA DE LA CCR: SASUL IN GENUNCHI – Iohannis nu poate refuza numirea premierului propus de majoritatea PSD-PRO Romania. CCR: “Presedintele, neputand avea rol de decident, are doar competenta de a desemna drept candidat pe reprezentantul propus de alianta politica sau partidul care detine majoritatea absoluta a mandatelor parlamentare sau pe reprezentantul propus de alianta politica sau partidul politic care poate asigura sustinerea necesara obtinerii votului de incredere al Parlamentului”

Scris de George TARATA | Data: 06.02.2020 12:11

“Maretul” plan al lui **Klaus Iohannis (foto)** de a forta alegerile anticipate prin numirea aceluiasi premier Ludovic Orban, demis in urma motiunii de cenzura, se poate termina cu un esec de proportii pentru presedintele Romaniei. **Un eventual refuz al lui Iohannis de a numi premierul propus de majoritatea PSD-PRO Romania din Parlament este profund neconstitucional. Iar o eventuala contestare de catre PSD si PRO Romania la CCR a refuzului presedintelui de a numi premierul propus de majoritatea parlamentara va fi admisa de pe scaun de catre Curtea Constitutionala. Asta intrucat exista deja o decizie CCR care nu ii da nicio sansa lui Klaus Iohannis sa faca desemnari de premier in bataie de joc sau sa nu tina cont de majoritatea din Parlament.**

Curtea Constitutionala a Romaniei s-a pronuntat pe problema aflata astazi in discutie (modalitatea de numire a premierului) inca din 2014, cu ocazia analizarii propunerii legislative privind revizuirea Constitutiei Romaniei. Propunerea a fost formulata de 108 de senatori si 236 de deputati, printre care, culmea, si actualul premier demis Ludovic Orban. A facut-o prin **“Decizia nr. 80/2014 asupra propunerii legislative privind revizuirea Constitutiei Romaniei”**, publicata in Monitorul Oficial, Partea I, nr. 246 din 7

aprilie 2014.

Una dintre analizele realizate de CCR a privit și modalitatea de investire a prim-ministrului. Cu acea ocazie, CCR a transat rolul președintelui în procedura de numire a premierului, iar concluziile Curtii nu îi dau nicio șansă lui Klaus Iohannis. **Astfel, CCR arată ca desemnarea prim-ministrului trebuie să țină cont de două criterii: rezultatul electoral obținut de partidele parlamentare și posibilitatea ca persoana desemnată ca premier să poată obține coagularea unei majorități parlamentare care să primească votul de încredere din partea Parlamentului. Transpunând în realitatea zilelor noastre, conform deciziei CCR, Klaus Iohannis trebuie să țină cont de rezultatul competitorilor electorali, caz în care PSD și PRO România - alături de aliații de la minoritățile naționale altele decât cele maghiare, cei plecați de la ALDE în partidul Forța Națională a lui Teodor Melescanu, și poate chiar și ALDE - au cele mai multe mandate, așa cum susțin liderii acestor partide. De asemenea, Iohannis trebuie să țină cont de posibilitatea ca premierul desemnat, în speta cel al PSD și PRO România, să poată coagula o majoritate în Parlament, condiție pe care cele două partide deja au anunțat că o îndeplinesc. De asemenea, foarte important, în aceeași hotărâre, CCR stabilește ca un premier propus de o minoritate parlamentară, ceea ce este cazul PNL, nu ar însemna decât investirea unui Guvern fără legitimitate electorală.**

Cea mai importantă precizare a Curtii Constitutionale se regăsește însă la paragraful 319 al Deciziei 80/2014. **Concret, CCR stabilește ca președintele României nu poate avea rol decident în această procedură de numire a premierului, ci doar de arbitru și mediator între forțele politice. Același președinte are o singură competență: aceea de a-l desemna drept candidat la funcția de prim-ministru pe candidatul propus de partidul care deține majoritatea absolută din Parlament, de alianța politică sau partidul care poate asigura obținerea votului de încredere. În cazul nostru, neexistând un partid care să dețină majoritatea absolută în Parlament, premierul pe care Iohannis este obligat să îl numească este cel propus de alianța PSD-PRO România, care poate asigura obținerea votului de încredere al Parlamentului, condiție pe care PNL nu o poate îndeplini, dovada fiind demiterea Guvernului Orban prin motiune de cenzură.** “De aceea, Președintele României, neputând avea rol de decident în această procedură, ci de arbitru și mediator între forțele politice, are doar competența de a desemna drept candidat pe reprezentantul propus de alianța politică sau partidul politic care deține majoritatea absolută a mandatelor parlamentare sau, în cazul în care nu există o asemenea majoritate, pe reprezentantul propus de alianța politică sau partidul politic care poate asigura susținerea parlamentară necesară obținerii votului de încredere al Parlamentului”, arată CCR în Decizia 80/2014.

Asadar, alegatiile lui Iohannis despre numirea unui nou premier PNL (poate chiar tot în persoana lui Ludovic Orban) rămân doar la stadiul de alegații. Iar un refuz din partea lui Iohannis de a numi premierul propus de PSD-PRO România nu are nicio șansă să treacă de CCR.

Iată fragmentul din Decizia CCR 80/2014 care blochează șmecheria lui Iohannis:

“Decizia nr. 80/2014 asupra propunerii legislative privind revizuirea Constituției României

Articolul 103 – Investitura

313. Prin articolul unic pct. 91 și 92 din propunerea legislativă de revizuire a Constituției se modifică alin. (1) și (3) al art. 103 din Constituție și se introduc trei noi alineate, alin. (3/1) – (3/3), în cadrul aceluiași articol, după cum urmează:

‘(1) Președintele României îl desemnează drept candidat pentru funcția de prim-ministru pe reprezentantul propus de partidul politic, respectiv de alianța politică participante la alegeri care au obținut cel mai mare număr de mandate parlamentare, potrivit rezultatului oficial al alegerilor. În cazul în care există mai multe formațiuni politice care au participat la alegeri și care au obținut același număr de mandate, Președintele României îl desemnează drept candidat pentru funcția de prim-ministru pe reprezentantul propus de partidul politic, respectiv alianța politică participante la alegeri, care au obținut cel mai mare număr de voturi, potrivit rezultatului oficial al alegerilor.

(3) Programul și lista Guvernului se dezbate de Senat și de Camera Deputaților, în ședința comună. Parlamentul acordă încredere Guvernului cu votul majorității senatorilor și deputaților.

(3/1) In cazul in care candidatul pentru functia de prim-ministru isi depune mandatul, nu se prezinta in fata Parlamentului pentru acordarea votului de incredere in termenul prevazut sau nu obtine votul de incredere, Presedintele Romaniei il desemneaza drept candidat pentru functia de prim-ministru pe reprezentantul propus de partidul politic, respectiv alianta politica participante la alegeri care au obtinut al doilea cel mai mare numar de mandate parlamentare, potrivit rezultatului oficial al alegerilor.

(3/2) In cazul in care cel de-al doilea candidat la functia de prim-ministru isi depune mandatul, nu se prezinta in fata Parlamentului pentru acordarea votului de incredere in termenul prevazut sau nu obtine votul de incredere, Presedintele Romaniei il desemneaza drept candidat pentru functia de prim-ministru pe reprezentantul propus de o coalitie de formatiuni politice parlamentare care insumeaza majoritatea absoluta a mandatelor parlamentare, potrivit rezultatului oficial al alegerilor.

(3/3) In cazul in care cel de-al treilea candidat la functia de prim-ministru isi depune mandatul, nu se prezinta in fata Parlamentului pentru acordarea votului de incredere in termenul prevazut sau nu obtine votul de incredere, Presedintele Romaniei dizolva Parlamentul.'

314. Modificarile propuse la art. 103 din Constitutie reglementeaza o noua procedura de desemnare a candidatului pentru functia de prim-ministru. Potrivit acesteia, Presedintele Romaniei este obligat sa desemneze drept candidat pe reprezentantul propus de partidul politic, respectiv de alianta politica participante la alegeri care au obtinut cel mai mare numar de mandate parlamentare sau, in caz de paritate a numarului de mandate, pe reprezentantul propus de partidul politic, respectiv de alianta politica participante la alegeri care a obtinut cel mai mare numar de voturi. Daca acesta isi depune mandatul, nu se prezinta in fata Parlamentului pentru acordarea votului de incredere in termenul prevazut sau nu obtine votul de incredere, Presedintele Romaniei este obligat sa desemneze drept candidat pe reprezentantul propus de partidul politic, respectiv de alianta politica participante la alegeri care a obtinut al doilea cel mai mare numar de mandate parlamentare. Daca si acesta isi depune mandatul, nu se prezinta in fata Parlamentului pentru acordarea votului de incredere in termenul prevazut sau nu obtine votul de incredere, Presedintele Romaniei va desemna drept candidat pentru functia de prim-ministru pe reprezentantul propus de o coalitie de formatiuni politice parlamentare care insumeaza majoritatea absoluta a mandatelor parlamentare, potrivit rezultatului oficial al alegerilor. In fine, daca nu se reuseste formarea Guvernului nici dupa aceasta a treia incercare, Presedintele este obligat sa dizolve Parlamentul.

315. Curtea observa ca initiatorii propunerii de revizuire a Constitutiei aduc in discutie o procedura de desemnare a candidatului pentru functia de prim-ministru in trei trepte bazata atat pe rezultatul electoral obtinut de partidele sau aliantele politice participante la alegeri clasate pe primele doua pozitii, cat si pe capacitatea unei aliante politice parlamentare de a asigura majoritatea absoluta a mandatelor parlamentare. Astfel, Curtea constata ca textul analizat pune accent pe rezultatul electoral obtinut de partidele sau aliantele politice participante la alegeri, conferind doar un caracter ultim si subsidiar capacitatii unei aliante politice parlamentare de a asigura majoritatea absoluta a mandatelor parlamentare.

316. In acceptiunea propunerii legislative de revizuire, aceste criterii nu sunt concurente, ci consecutive, astfel incat doar daca nu se reuseste, din vreun motiv sau altul, investirea Guvernului in baza primului criteriu, Presedintele Romaniei va apela la cel de-al doilea. Stabilirea unei ordini rigide in desemnarea candidatului poate crea serioase probleme de natura sa afecteze buna functionare a statului, dintre care Curtea retine situatia in care partidul politic, respectiv alianta politica participante la alegeri care a obtinut cel mai mare numar de mandate parlamentare nu dispune de majoritatea absoluta a mandatelor parlamentare. De multe ori, exista intelegeri/acorduri intre partide/aliante politice - care nu au obtinut cel mai mare numar de mandate - cu privire la desemnarea unei anumite persoane drept candidat pentru functia de prim-ministru, mai ales in cazul in care doua sau mai multe partide au obtinut un numar de mandate foarte apropiat; in acest caz, se poate ajunge la coagularea unei majoritati parlamentare absolute din partidele sau aliantele politice aflate pe locurile imediat urmatoare. Or, potrivit textului propus, Presedintele Romaniei este obligat sa desemneze drept candidat o persoana propusa de partidul/alianta politica ce a castigat numarul cel mai mare de mandate, desi este evident, inca de la inceput, ca acesta nu va putea obtine votul de investitura din partea Parlamentului. De aceea, noul text nu tine cont de realitatea politica si este de natura a crea premisele unor alegeri anticipate repetate.

317. De asemenea, Curtea observa ca textul propus a fi introdus la art. 103, respectiv alin. (3/3), nu este corelat cu cel propus la art. 89 alin. (1) din Constitutie, in sensul ca, daca Presedintele Romaniei este obligat sa dizolve Parlamentul, nu se mai justifica necesitatea consultarii presedintilor celor doua Camere ale Parlamentului si a presedintilor partidelor, formatiunilor sau aliantelor politice parlamentare. O atare consultare ar fi fost necesara doar in situatia in care acesta poate sa dizolve Parlamentul - astfel cum prevede actualul art. 89 alin. (1) din Constitutie. De asemenea, Curtea mai observa ca nu se prevede termenul in care va fi dizolvat Parlamentul.

318. **Avand in vedere neajunsurile la care conduce procedura mai sus analizata, Curtea constata ca procedura de desemnare a candidatului la functia de prim-ministru trebuie sa aiba in vedere in mod concurent cele doua criterii anterior mentionate, pentru ca nu se poate ignora nici rezultatul electoral al competitorilor electorali, dar nici finalitatea procedurii, respectiv desemnarea unui candidat care sa poata asigura coagularea unei majoritati parlamentare in vederea obtinerii votului de incredere.**

319. **De aceea, Presedintele Romaniei, neputand avea rol de decident in aceasta procedura, ci de arbitru si mediator intre fortele politice, are doar competenta de a desemna drept candidat pe reprezentantul propus de alianta politica sau partidul politic care detine majoritatea absoluta a mandatelor parlamentare sau, in cazul in care nu exista o asemenea majoritate, pe reprezentantul propus de alianta politica sau partidul politic care poate asigura sustinerea parlamentara necesara obtinerii votului de incredere al Parlamentului.**

320. Mai mult, Curtea observa ca actualul text al art. 103 din Constitutie se refera si la situatia in care mandatul Guvernului inceteaza inainte de termen, potrivit art. 106, art. 107 alin. (3) teza intai, art. 113 sau art. 114 din Constitutie. Noua reglementare propusa are ca premisa doar situatia in care Presedintele Romaniei desemneaza candidatul pentru functia de prim-ministru imediat dupa ce au avut loc alegerile parlamentare. Astfel, chiar daca Guvernul a fost demis printr-o motiune de cenzura, propunerea candidatului va apartine invariabil partidului/alianței politice participante la alegeri care a obtinut cel mai mare numar de mandate parlamentare indiferent de situatia politica existenta. Totodata, se poate intampla ca pe parcursul legislaturii partidul politic sau alianta politica participante la alegeri care a obtinut cel mai mare numar de mandate parlamentare sa se desfiinteze sau sa se scindeze, ceea ce implica atat dificultati in determinarea partidului politic sau alianței politice al carui/careia reprezentant trebuie desemnat drept candidat, cat si obligativitatea parcurgerii unei proceduri care oricum nu ar avea nicio finalitate sub aspectul obtinerii votului de incredere.

321. In consecinta, Curtea constata ca textul propus, prin mecanismul de desemnare a candidatului pentru functia de prim-ministru, instituie un monopol al partidului politic sau alianței politice participante la alegeri care a obtinut cel mai mare numar de mandate parlamentare, fara a detine majoritatea absoluta, in privinta propunerii reprezentantului ce urmeaza a fi desemnat drept candidat, netinand cont de necesitatea asigurarii actului de guvernare in conditiile unei sustineri parlamentare care sa permita obtinerea votului de investitura si realizarea programului de guvernare. Or, in aceste conditii, reglementarea unui mecanism constrangator in privinta libertatii de actiune a partidelor politice parlamentare are drept efect imposibilitatea adaptarii solutiei normative analizate la noile situatii intervenite.

322. Astfel, desi aparent textul analizat clarifica competentele Presedintelui Romaniei, prin rigidizarea excesiva a procedurii de desemnare a candidatului pentru functia de prim-ministru, pe de o parte, nu acopera toate ipotezele constitutionale posibile, iar, pe de alta parte, nu tine cont de configuratia/situatia politica existenta in Parlament. In aceste conditii, o atare procedura lipsita de flexibilitate poate da nastere cu usurinta la crize politice si, astfel, se constituie intr-un obstacol constitutional real.

323. Curtea mai observa ca, sub aspectul terminologiei folosite in privinta candidatului desemnat pentru functia de prim-ministru, se repeta sintagma 'isi depune mandatul, nu se prezinta in fata Parlamentului pentru acordarea votului de incredere in termenul prevazut sau nu obtine votul de incredere' in conditiile in care toate cele trei ipoteze au in vedere faptul ca acesta nu a obtinut votul de incredere indiferent de motivele care au determinat acest lucru.

324. **Pe de alta parte, prin modalitatea de desemnare a candidatului pentru functia de prim-ministru, se ajunge la o nesocotire a votului liber exprimat de catre alegatori in cadrul alegerilor parlamentare,**

deoarece creeaza premisele desemnarii candidatului din randurile partidului politic sau aliantei politice cu cel mai mare numar de mandate sau voturi in detrimentul unei alianta politice postelectorale care poate asigura sustinerea parlamentara necesara obtinerii votului de incredere al Parlamentului. De aceea, rezultatul electoral, ce reprezinta vointa corpului electoral exprimata prin vot, impune ca Presedintele Romaniei sa desemneze candidatului pentru functia de prim-ministru pe reprezentantul propus de alianta politica sau partidul politic care detine majoritatea absoluta a mandatelor parlamentare sau, in cazul in care nu exista o asemenea majoritate, pe reprezentantul propus de alianta politica sau partidul politic care poate asigura sustinerea parlamentara necesara obtinerii votului de incredere al Parlamentului.

325. A reglementa, chiar la nivel constitutional, dreptul unei minoritati parlamentare de a propune desemnarea, in mod invariabil, a candidatului pentru functia de prim-ministru inseamna a accepta ca se poate investi un Guvern fara legitimare electorala. A nu tine cont de faptul ca cetatenii au ales in favoarea unor competitori electorali care formeaza sau pot forma o majoritate absoluta, de natura a asigura investirea Guvernului, inseamna a afecta in mod decisiv dreptul de vot, intrucat exprimarea dreptului de vot vizeaza, in mod direct, configuratia politica a Parlamentului, iar, indirect, investirea Guvernului. In aceste conditii, Curtea constata ca textul propus suprima o garantie a dreptului de vot, si anume respectarea rezultatului votului liber exprimat.

326. Pentru aceste considerente, cu majoritate de voturi, Curtea constata neconstitutionalitatea modificarii aduse art. 103 alin. (1) si (3) din Constitutie, precum si a completarii art. 103 din Constitutie cu trei noi alineate, alin. (31) - (33), referitoare la modalitatea de desemnare de catre Presedintele Romaniei a candidatului la functia de prim-ministru, intrucat incalca limitele revizuirii, prevazute la art. 152 alin. (2) din Constitutie”.

[* Cititi aici integral Decizia CCR 80/2014](#)